

Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς ΥΠΠΟ
Διασυνεδριακό Πολιτιστικό Κέντρο Δημητσάνας
Περιφέρεια Πελοποννήσου
Δήμος Γορτυνίας
Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς
Κοιν.Σ.Επ. Μαίναλον

6ο Θερινό Σχολείο για την Πολιτιστική Κληρονομιά του Αγροτικού Χώρου

27 Ιουλίου-3 Αυγούστου 2025

Δημητσάνα Αρκαδίας

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Η Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του Υπουργείου Πολιτισμού και το [Διασυνεδριακό Πολιτιστικό Κέντρο Δημητσάνας](#), από κοινού με την [Περιφέρεια Πελοποννήσου](#), τον [Δήμο Γορτυνίας](#), το [Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς](#) ([Υπαίθριο Μουσείο Υδροκίνησης](#)), την [Κοιν.Σ.Επ. Μαίναλον](#) και άλλους τοπικούς φορείς και πολίτες, πρόκειται να πραγματοποιήσουν στη Δημητσάνα (27 Ιουλίου-3 Αυγούστου 2025) το 6ο Θερινό Σχολείο για την Πολιτιστική Κληρονομιά του Αγροτικού Χώρου με ειδική θεματική:

«Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και Τουρισμός. Προκλήσεις και ευκαιρίες»

Η παρούσα πρόσκληση απευθύνεται κατά προτεραιότητα σε:

- Εκπροσώπους κοινοτήτων κληρονομιάς και μέλη ή/και εκπροσώπους πολιτιστικών φορέων που διαχειρίζονται εκφράσεις της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς (π.χ. ΑΜΚΕ, πολιτιστικοί ή λαογραφικοί σύλλογοι και σωματεία),
- στελέχη φορέων ή οργανισμών που δραστηριοποιούνται στον τομέα του τουρισμού (π.χ. φεστιβάλ),
- επαγγελματίες του τουρισμού και ειδικά του πολιτιστικού τουρισμού (π.χ. ξεναγοί),
- στελέχη τοπικής αυτοδιοίκησης ή/και δημοτικών επιχειρήσεων που ασχολούνται με τον σχεδιασμό πολιτιστικών ή/και τουριστικών δράσεων.

Η παρούσα πρόσκληση απευθύνεται επίσης σε:

- πτυχιούχους κοινωνικής ανθρωπολογίας, εθνολογίας, λαογραφίας, πολιτιστικής διαχείρισης και συναφών επιστημονικών πεδίων,
- πτυχιούχους σχολών τουριστικών σπουδών με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στον πολιτιστικό τουρισμό,
- στελέχη αγροτικών και γυναικείων συνεταιρισμών που ενδιαφέρονται να εργαστούν για την ανάδειξη τοπικών παραδοσιακών διατροφικών προϊόντων και παραδόσεων,
- εκπαιδευτικούς και των δύο βαθμίδων εκπαίδευσης.

Το 6ο Θερινό Σχολείο εστιάζει στη σχέση μεταξύ της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και του τουρισμού, αναγνωρίζοντας τόσο την πολυδιάστατη (οικονομική, πολιτιστική, κοινωνική) σημασία της τουριστικής ανάπτυξης, όσο και τη διαρκή ενίσχυση του

ενδιαφέροντος των ταξιδιωτών που επιδιώκουν συνειδητά να γνωρίσουν τις ζωντανές παραδόσεις ειδικά του αγροτικού χώρου αλλά και των αστικών περιοχών (π.χ. ανά την Ελλάδα δρώμενα και εορταστικές εκδηλώσεις, τεχνογνωσίες και τοπικές διατροφικές παραδόσεις). Πιο συγκεκριμένα, στόχος του 6ου Θερινού είναι η διερεύνηση των βασικών αρχών και προϋποθέσεων, προκειμένου η τουριστική ανάπτυξη να συνεισφέρει στη διαφύλαξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, αποφέροντας μακροπρόθεσμα οφέλη για τις κοινότητές της και αποσοβώντας, παράλληλα, τους κινδύνους που εγκυμονεί η ανεξέλεγκτη, μη βιώσιμη, τουριστική δραστηριότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, όσοι/όσες ολοκληρώσουν με επιτυχία τη συμμετοχή τους στις εργασίες του 6ου Θερινού Σχολείου για την Πολιτιστική Κληρονομιά του Αγροτικού Χώρου αναμένεται:

1. Να έχουν εισαχθεί συστηματικά στη Σύμβαση για τη Διαφύλαξη της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς (UNESCO, 2003) και στις δεοντολογικές αρχές που διέπουν την εφαρμογή της.
2. Να έχουν κατανοήσει τη σχέση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς με τη βιώσιμη ανάπτυξη.
3. Να έχουν εισαχθεί, μέσω παραδειγμάτων σχετικών δράσεων στην Ελλάδα, σε βασικές αρχές, προβληματισμούς και στόχους του βιώσιμου τουρισμού και ειδικότερα του πολιτιστικού τουρισμού.
4. Να έχουν αποκτήσει σφαιρική άποψη τόσο των κινδύνων που μπορεί να θέτει για την άυλη πολιτιστική κληρονομιά η ανεξέλεγκτη τουριστική δραστηριότητα, όσο και των δυνατοτήτων που προσφέρει ο βιώσιμος τουρισμός για τη διαφύλαξη τοπικών ζωντανών παραδόσεων.
5. Να έχουν κατανοήσει βασικές αρχές που πρέπει να διέπουν τον σχεδιασμό τουριστικών δράσεων και προϊόντων προκειμένου να συμβάλλουν στη διαφύλαξη της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, την ευημερία των κοινοτήτων της και την περιβαλλοντική αειφορία.

Σημειώνεται ότι το 6ο Θερινό Σχολείο θα πραγματοποιηθεί παράλληλα με το 7ο Εργαστήριο της Παραδοσιακής Τέχνης της Πέτρας που οργανώνεται από την Κίνηση Πολιτών «Άνθη της Πέτρας» και άλλους φορείς στα Λαγκάδια Αρκαδίας με αντικείμενο τη διαφύλαξη και μετάδοση στις νεότερες γενιές της παραδοσιακής τέχνης της πέτρας, καθώς και τη μελέτη, καταγραφή και προβολή της συμβολής και της επίδρασης της τέχνης των Λαγκαδινών μαστόρων στην ελληνική παραδοσιακή αρχιτεκτονική.

Οι αρχές που διέπουν το Θερινό Σχολείο

Το Θερινό Σχολείο πραγματοποιείται από το 2018 στη Δημητσάνα και επιδιώκει να αναδειχθεί αφενός μεν ως ένα πρωτότυπο επιμορφωτικό πρόγραμμα για τη διαχείριση της νεότερης πολιτιστικής κληρονομιάς του αγροτικού χώρου και αφετέρου ως ένα παράδειγμα εποικοδομητικής συνεργασίας μεταξύ διοίκησης, ακαδημαϊκής κοινότητας και κοινωνίας των πολιτών με σημαντικά αποτελέσματα σε τοπικό και ευρύτερο επίπεδο.

Σημαντική πλευρά του Θερινού Σχολείου είναι η δημιουργία κλίματος συναδελφικότητας μεταξύ των σπουδαστών/-στριών, των εισηγητών/-τριών και όλων όσοι συμμετέχουν με την τοπική κοινωνία. Γι' αυτό και δίνεται έμφαση στον διάλογο, στην ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών και στη συνεργασία των συμμετεχόντων. Η συμμετοχή στα εργαστήρια, στις

συμπληρωματικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις του Σχολείου, αλλά και στο κοινό γεύμα και δείπνο, αποτελεί ευκαιρία αλληλογνωριμίας, επαφής και αλληλεπίδρασης.

Σημειώνεται ότι, ενώ στις συνεδρίες του Θερινού Σχολείου είναι ευπρόσδεκτος/-η να παραστεί ως ακροατής/-τρια κάθε ενδιαφερόμενος/-η, στα εργαστήρια δικαίωμα συμμετοχής έχουν οι σπουδαστές/-τριες του Σχολείου.

Γνωριμία με τη Δημητσάνα

Ως τόπος διοργάνωσης του 6ου Θερινού Σχολείου, η Δημητσάνα συγκεντρώνει τα εξής χαρακτηριστικά:

α) Πρόκειται για τοπίο ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, στο οποίο αποτυπώνεται η συνέχεια της κατοίκησης από τους αρχαίους χρόνους μέχρι σήμερα (αρχαία Τεύθις, αρχαία Γόρτυνα, βυζαντινές εκκλησίες, νεότερα μοναστηριακά σύνολα αποκατεστημένα από το ΥΠΠΟ, μοναδικά δείγματα νεότερης λαϊκής και λόγιας αρχιτεκτονικής, παραδοσιακοί οικισμοί, έντονα αποτυπωμένη στον χώρο αγροτική ταυτότητα).

β) Στην περιοχή δραστηριοποιούνται με τρόπο ιδιαίτερα επιτυχημένο πολιτιστικοί φορείς, όπως το Υπαίθριο Μουσείο Υδροκίνησης του Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Πειραιώς, το Λαογραφικό Μουσείο Στεμνίτσας, το Ιστορικό Αρχείο Γορτυνίας και η Βιβλιοθήκη Δημητσάνας, το Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο Δημητσάνας, η ΚΟΙΝ.ΣΕ.Π. Μαίναλον η Κίνηση Πολιτών «Άνθη της Πέτρας» κ.ά.

γ) Στη Δημητσάνα έχουν ξεκινήσει οι εργασίες για τη δημιουργία του Ιστορικού και Λαογραφικού Μουσείου Δημητσάνας, το οποίο πρόκειται να στεγασθεί στο Αρχοντικό Αντωνόπουλου. Την ευθύνη σχεδιασμού του έργου, το οποίο συγχρηματοδοτείται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Πελοπόννησος 2021-2027», έχει η Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Η μουσειολογική μελέτη, η οποία έχει εγκριθεί από το Συμβούλιο Μουσείων του ΥΠΠΟ, βασίζεται σε μια ανανεωμένη προσέγγιση τόσο της λαογραφίας και της μουσειολογίας, όσο και του ρόλου που μπορούν να αναλάβουν τα λαογραφικά μουσεία στις τοπικές κοινωνίες του αγροτικού χώρου.

δ) Οι περιοχές της Αρκαδίας συνδέονται μεταξύ τους με το πρώτο διεθνώς πιστοποιημένο ελληνικό περιπατητικό μονοπάτι (Menalon Trail). Έτσι, η ευρύτερη περιοχή της Δημητσάνας αποτελεί ιδανικό πεδίο για την πρακτική εκπαίδευση των συμμετεχόντων/-ουσών στην ερμηνεία τοπίου και πολιτιστικής κληρονομιάς.

Ως εκ τούτου, η Δημητσάνα προσφέρει πολλά παραδείγματα για τις δυνατότητες αλλά και τα προβλήματα που σχετίζονται με την ανάδειξη μιας ορεινής αγροτικής περιοχής σε πολιτισμικό αγαθό (προστασία του οικισμού, πολιτιστικός τουρισμός).

Το Ημερήσιο Πρόγραμμα

Το 6ο Θερινό Σχολείο για την Πολιτιστική Κληρονομιά του Αγροτικού Χώρου θα πραγματοποιηθεί το διάστημα από 27 Ιουλίου έως 3 Αυγούστου 2025.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει καθημερινές συνεδρίες και εργαστήρια που θα πραγματοποιούνται από τις 9.00 μέχρι τις 14.00 και από τις 18.00 μέχρι τις 20:00, εκτός και αν σημειώνεται διαφορετικά (βλ. Πρόγραμμα 6ου Θερινού Σχολείου). Η παρακολούθηση

των συνεδριών και των δραστηριοτήτων του Θερινού Σχολείου είναι υποχρεωτική για τους σπουδαστές/-στριες.

Στο πρόγραμμα περιλαμβάνεται, επίσης, μέτριας δυσκολίας πεζοπορία, η συμμετοχή στην οποία είναι προαιρετική. Η διοργάνωση της συγκεκριμένης δραστηριότητας έχει ανατεθεί σε πιστοποιημένους επαγγελματίες οδηγούς βουνού με μεγάλη σχετική εμπειρία. Σημειώνεται ότι, ενώ από την πλευρά των διοργανωτών θα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας, όσοι/-ες επιλέξουν να συμμετάσχουν αναλαμβάνουν πλήρη και αποκλειστική ευθύνη για την κατάσταση της υγείας τους και την εκ μέρους τους τήρηση των οδηγιών και των μέτρων ασφαλείας.

Το Σχολείο πλαισιώνεται από εκδηλώσεις που οργανώνονται από τη Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς και το Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο Δημητσάνας σε συνεργασία με την Περιφέρεια Πελοποννήσου, τον Δήμο Γορτυνίας, το Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς (Υπαίθριο Μουσείο Υδροκίνησης), την Κοιν.Σ.Επ. Μαίναλον και άλλους τοπικούς φορείς και πολίτες της περιοχής. Στόχος των εκδηλώσεων αυτών είναι αφενός η ανάδειξη της σημασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς σε ένα ευρύτερο κοινό που κατοικεί στην περιοχή ή την επισκέπτεται κατά τους θερινούς μήνες και αφετέρου η ενεργός συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας στη διοργάνωση του Θερινού Σχολείου και στον διάλογο που αναμένεται να προκύψει για την πολιτιστική κληρονομιά του αγροτικού χώρου.

Κριτήρια επιλογής των σπουδαστών

Ο συνολικός αριθμός των σπουδαστών/-τριών που θα επιλεγούν θα είναι κατ' ανώτερο είκοσι δύο (22), οι πέντε (5) από τους οποίους, κατά προτεραιότητα από τη Δημητσάνα και την ευρύτερη περιοχή της, θα αναλάβουν εξολοκλήρου τα έξοδα διαμονής και διατροφής τους (για περισσότερα βλ. Κόστος Συμμετοχής). Προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι στόχοι του Θερινού Σχολείου, θα επιδιωχθεί ιδιαίτερα η διεπιστημονική και διεπαγγελματική σύνθεση της ομάδας των συμμετεχόντων/-ουσών. Η επιλογή των σπουδαστών/-στριών θα γίνει από τη Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς του ΥΠΠΟ με τα εξής επιπλέον κριτήρια:

α) τη συνάφεια της ιδιότητας (επαγγελματικής, επιστημονικής κ.ά.) του/της υποψήφιου/-ας, όπως αυτή προκύπτει από το βιογραφικό του/της, με το ειδικό θέμα και τους στόχους του του Θερινού Σχολείου,

β) τους λόγους που ο υποψήφιος σπουδαστής/-στρια αναφέρει ως σημαντικούς προκειμένου να παρακολουθήσει το Θερινό Σχολείο,

γ) πιθανές συστατικές επιστολές που οι υποψήφιοι ενθαρρύνονται –χωρίς, ωστόσο, να υποχρεούνται–να υποβάλουν.

Κόστος συμμετοχής

Το κόστος συμμετοχής των σπουδαστών στο Θερινό Σχολείο ανέρχεται:

● Σε **300 ευρώ** κατ' άτομο για μονόκλινο δωμάτιο (σε προεπιλεγμένους από τους διοργανωτές ξενώνες) και για τις επτά διανυκτερεύσεις.

● Σε **200 ευρώ** κατ' άτομο για δίκλινο δωμάτιο (σε προεπιλεγμένους από τους διοργανωτές ξενώνες) και για τις επτά διανυκτερεύσεις. Η κατανομή ανά δύο των σπουδαστών/-στριών στα δίκλινα δωμάτια γίνεται βάσει φύλου από τη Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, εκτός και αν δηλωθεί εγκαίρως σχετική προτίμηση από τους ενδιαφερόμενους/-ες.

Στα ανωτέρω ποσά περιλαμβάνονται η διατροφή, οι μετακινήσεις στη Δημητσάνα και την ευρύτερη περιοχή της που εντάσσονται στο πρόγραμμα του Θερινού Σχολείου, καθώς και το υλικό που θα διανεμηθεί στους σπουδαστές.

Η διατροφή περιλαμβάνει πρωινό, γεύμα και δείπνο, ενώ θα καταβληθεί στο μέτρο του δυνατού προσπάθεια να ληφθούν υπόψη ιδιαίτερες διατροφικές ανάγκες. Το πρωινό θα παρατίθεται στον χώρο πραγματοποίησης των συνεδριών από τις 8.00 μέχρι τις 9.00, εκτός και αν το πρόγραμμα της ημέρας ορίζει διαφορετικά.

Στο κόστος συμμετοχής **δεν περιλαμβάνονται** οδοιπορικά έξοδα. Κάθε σπουδαστής/-στρια πρέπει να μεριμνήσει για τη μετάβασή του στη Δημητσάνα καθώς και για την επιστροφή στην έδρα του/της μετά τη λήξη του Θερινού Σχολείου.

Όπως σημειώθηκε, σε πέντε (5) από τους είκοσι δύο (22) συνολικά σπουδαστές/-στριες, κατά προτίμηση από τη Δημητσάνα ή την ευρύτερη περιοχή του Δήμου Γορτυνίας, θα δοθεί η δυνατότητα να συμμετάσχουν στο Θερινό Σχολείο, αναλαμβάνοντας εξ ολοκλήρου οι ίδιοι το κόστος διαμονής και διατροφής τους. Για τον λόγο αυτό, οι υποψήφιοι θα πρέπει να δηλώσουν στο κατάλληλο πεδίο της αίτησης συμμετοχής (βλ. Υποβολή Αίτησης) την πρόθεσή τους να υπαχθούν στην κατηγορία αυτή.

Το ποσό που αναλογεί σε κάθε σπουδαστή/-στρια, ανάλογα με την επιλογή μονόκλινου ή δίκλινου δωματίου, πρέπει να καταβληθεί εντός μίας (1) εβδομάδας από την ανακοίνωση των συμμετεχόντων/-ουσών σε τραπεζικό λογαριασμό του Διασυνεδριακού και Πολιτιστικού Κέντρου Δημητσάνας, φορέα που συνδιοργανώνει το 6ο Θερινό Σχολείο για τον Πολιτιστική Κληρονομιά του Αγροτικού Χώρου. Ο τραπεζικός λογαριασμός θα κοινοποιηθεί στους σπουδαστές/-στριες με ηλεκτρονικό μήνυμα στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που θα δηλώσουν. Προκειμένου η συμμετοχή τους να θεωρείται οριστική, όσοι/όσες έχουν επιλεγεί να φοιτήσουν στο 6ο Θερινό Σχολείο οφείλουν να αποστείλουν στο Διασυνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο Δημητσάνας, στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@spkd.gr με κοινοποίηση στη διεύθυνση therino.apk@gmail.com απόδειξη της κατάθεσης του χρηματικού ποσού που τους αναλογεί εντός του καθορισμένου χρονικού διαστήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ειδοποιείται ο πρώτος επιλαχών/η πρώτη επιλαχούσα, προκειμένου να καταλάβει την κενή θέση σπουδαστή/-στριας.

Πολιτική ακύρωσης συμμετοχής

Σε περίπτωση που η συμμετοχή σπουδαστή/-στριας ακυρωθεί για οποιονδήποτε λόγο, το χρηματικό ποσό που καταβλήθηκε **δεν επιστρέφεται**, εκτός και αν η θέση καλυφθεί από άλλον σπουδαστή/-στρια που έχει ανακοινωθεί ως επιλαχών/-ούσα.

Βεβαίωση Συμμετοχής

Στους σπουδαστές/-στριες, εφόσον συμμετάσχουν στο σύνολο των προγραμματισμένων συνεδριών και λοιπών δραστηριοτήτων του Θερινού Σχολείου, θα δοθεί βεβαίωση συμμετοχής στο 6ο Θερινό Σχολείο.

Υποβολή αίτησης

Βήματα:

1. Συμπλήρωση και υποβολή της φόρμας: <https://forms.gle/wKkFH5zmim5BtpcB8>
2. Αποστολή βιογραφικού και τυχόν συστατικών επιστολών στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: therino.apk@gmail.com

Σε περίπτωση που οι ενδιαφερόμενοι/-ες δεν λάβουν μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εντός τριών (3) ημερών από την υποβολή, με το οποίο να επιβεβαιώνεται η παραλαβή της αίτησής τους, παρακαλούνται να επικοινωνήσουν με τη Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς αποστέλλοντας σχετικό μήνυμα στην ηλεκτρονική διεύθυνση therino.apk@gmail.com

Τα ονόματα των σπουδαστών/-στριών του 6ου Θερινού Σχολείου, καθώς και οι επιλαχόντων/-ουσών σπουδαστών/-στριών, σε περίπτωση που προκύψουν, θα ανακοινωθούν στον ιστότοπο της ΔΙΝΕΠΟΚ (<https://ayla.culture.gr>) στην καθορισμένη ημερομηνία (βλ. σημαντικές ημερομηνίες).

Για οποιαδήποτε διευκρίνιση παρακαλούμε χρησιμοποιείτε την ακόλουθη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: therino.apk@gmail.com

Σημαντικές Ημερομηνίες

26 Μαΐου 2025: Έναρξη περιόδου υποβολής αιτήσεων

20 Ιουνίου 2025: Λήξη περιόδου υποβολής αιτήσεων

27 Ιουνίου 2025: Ανακοίνωση στον ιστότοπο <http://ayla.culture.gr> των σπουδαστών/-στριών του 6ου Θερινού Σχολείου και των επιλαχόντων/-ουσών, σε περίπτωση που υπάρξουν

28 Ιουνίου - 7 Ιουλίου 2025: Καταβολή του προβλεπόμενου χρηματικού ποσού εκ μέρους των σπουδαστών/-στριών και αποστολή της απόδειξης καταβολής στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@spkd.gr με κοινοποίηση στη διεύθυνση therino.apk@gmail.com.

27 Ιουλίου 2025: Έναρξη του 6ου Θερινού Σχολείου